

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se îna-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Organele „autorizate“.

(R. Ș.) În numărul său din urmă »*Țara Noastră*« delat Sibiu publică un articol privitor la *organizația noastră de partid*. Un articol inspirat de sinceră interesare și dragoste pentru cauză și cuprinzând lucruri pe cari foarte bucuros le subscriem și noi. Dăm, în altă parte a ziarului nostru, unele părți din articol. Acți grăbim să liniștim pe frații noștri, că în privința observațiilor organizării cuprinse în broșura pe baza căreia judecă lucrurile, și între planul de organizare în viitor, sunt deosebiri esențiale. Întâi de toate în ce privește spiritul de conducere al partidului. S'au deschis adecă porți largi tuturor, nu sunt caste ori clase, ci toți câți se vor înscrie, au cuvânt. Va să zică, organizare în spirit absolut democratic. Tot așa și în ce privește taxele: nu mai sunt taxele mari din trecut (pe care, ca deputat, scriitorul acestor șire le-a dificultat chiar în 1905), ci taxa minimă de o coroană pe an face posibil ca până și cel mai sărac român să se poată înregistra sub steagul național.

Incurând statutele vor fi tipărite și se vor împrăști în cercuri cât mai largi. Și cum nu sunt dogme, cine are de observat ceva, la cea mai apropiată adunare generală, va putea să propună modificare.

N'are deci nimeni să fie îngrijat în astă privință. Autocratism nu va propaga nimeni, nici monopol în conducere nu se intenționează din nici o parte.

Date aceste lămuriri, credem că toate rezervele ce se fac în articolul de care ne ocupăm, cad dela sine și nici o divergență n'are să se manifesteze.

Este însă un alt pasagiu în articolul din »*Țara Noastră*«, asupra căruia ținem să discutăm.

E vorba de organ *autorizat*. Confrății dela Sibiu par a fi îngrijați că nu se știe clar: »*care dintre gazete, »Tribuna« ori »Lupta« e gazeta oficială a partidului?*« Ne grăbim a răspunde: *nici una*.

Oficial al partidului nu este decât un lucru ce emană din hotărârile luate din reprezentanța partidului. Dupăcum în trecut în sânul conferințelor partidului național se propunea, se discută și apoi se votă, — iar oficial și obligator pentru aderenții partidului se consideră numai rezultatul aceluși vot, tot așa și în viitor: oficial nu poate să fie decât ceea ce poartă pecetea acestei tradițiuni a trecutului. Iar oficial al *clubului parlamentar* are să fie iarăși ceea ce s'a discutat și hotărât în *plenul clubului* și poartă iscălitura prezidentului și a secretarului.

Iar aceste comunicate se vor trimite *d'odată* tuturor ziarelor românești, pentru că organizarea de partid și interesul cel mare național așa cere: să nu se facă deosebiri între ziare, ci să fie considerate și tratate *toate cu o egală dragoste și atențiune*. Numai așa vor încetă micile jeloșii din cari, în trecut, s'au născut multe și păgubitoare certuri.

Noi nu admitem decât o singură dife-

rențiere: aceea ce se poate naște din concurența și ambițiile nobile ale *redactării ziarelor*. Cine-i mai isteț, redactează mai bine, cine-i mai cult, scrie articole mai cu drag citite, cine-i mai mobil, pătrunde în cercuri mai largi!

In cât ne privește pe noi, stăm la dispoziția partidului și suntem organul partidului național.

De asemeni stăm la dispoziția clubului, dar *nu suntem organ oficial*. Pentru că baza pe care s'a înființat acest ziar este *independența!* Astfel ca aici să și aște exprime liberă opinia publică românească, singura care poate îndreptă chiar greșelile ce s'ar ivi în cercurile conducătoare. Ceeace nu însemnează însă că noi stăm în opoziție, ci dincontra, dăm celor dela conducere cel mai larg și mai desinteresat concurs în lupta grea ce poartă.

A consideră *oficial* un ziar și a se concentra asupra lui toate jertfele pentru că, din întâmplare, acolo sunt angajați mai mulți deputați, asta n'am admis o în trecut și nu vom admite-o nici în viitor. Și, suntem siguri, în privința asta vom avea aprobarea generală. Pentru că nu este nici un interes a se consideră *oficială* o gazetă numai pentru că la ea scriu gazetari angajați de câțiva deputați și neoficiale altele, cari și ei e întotdeauna au servit partidul național și au jertfit din greu în lupta ce o poartă.

Aceasta din punct de vedere etic, moral. Mai este însă un motiv de ordin — practic.

Vom lumina chestia cu câteva exemple.

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Gronică feminină.

De-ale modei. — Popoarele sclave femeii.

De Marilina Bocu.

Zilele acestea o veste tristă s'a înregistrat în cronicile mari ale modei.

Celebrul croitor Paquin, stăpânul absolut al șicului și eleganței parisiene și-a părăsit pentru todeauna clientele, luându-și zborul cu sufletul în cer și să rămâi mut și rece față de toate lamentările și protestările și lacrimile abundente ce s'au vărsat chiar cu risicul de a fana tot emaliul temului marmorean. Aceasta e totuși prea crud. Sărmane Paquin ce desastru ai lăsat în urmă-ți cu toată chibzuiala principiilor tale de extremă corectitudine și ireproșabilită linie.

Când tu erai totul, stăpânul, poruncitorul fără replică, idolul gingășiei feminine, când nu aveai decât să faci un gest să fii ascultat, închinându-ți se toate smerit, să întorci totuși chipul la cer și să rămâi mut și rece față de toate lamentările și protestările și lacrimile abundente ce s'au vărsat chiar cu risicul de a fana tot emaliul temului marmorean. Aceasta e totuși prea crud. Sărmane Paquin ce desastru ai lăsat în urmă-ți cu toată chibzuiala principiilor tale de extremă corectitudine și ireproșabilită linie.

Număroasele articole necrologice din toate jurnalele și revistele modelor franceze, ne lasă să

vedem ce rămâne numele lui Paquin în istoria modei.

În timp de cinci-spre-zece ani, Paquin a mânuit în chip fermecat, foartecele magice din cari ieșeau la iveală acele minunate creațiuni cari făceau atâta vâlvă.

Nu putea fi parisiană șic, aceea care nu purtă marca lui Paquin. Se zicea că rochiile create de el, aveau un caracter cu totul personal, astfel că la apariția vre-unei elegante ce se îmbracă la el, se remarcă de îndată: »Aceasta-i Paquin!« Ei știu să și dea la iveală modelele, în chip admirabil, căci todeauna creațiile lui aveau în ele ceva neașteptat, ce făcea senzație. De-o activitate febrilă, todeauna în căutarea unei idei noi, gata să întoarcă de a îndoasele tot ce eră rutinat, se încântă, minunând lumea. Marele artist care apăreau pe scenă cu primele noutăți, se întrebau în flece sezon, — oare ce ne va mai da nou? Și într'adevăr, el știu să scoată todeauna la iveală ceva original, foarte șic, nu prea excentric, todeauna minunat de frumos și de cel mai perfect gust. Se găseau totuși parisiene cari se îndărăniceau a nu se folosi de arta lui și critici cari îi disecau măiestria compozițiilor. Paquin rămânea impasibil și răspundea: »Lăsați-i să țipe; peste două luni toți vor adopta moda mea«. Și într'adevăr aceasta se și întâmplă todeauna. Paquin a fost un artist în felul său și dispariția sa lasă un gol mare în lumea modei pe care o minună, o irită și o amuză totdeauna cu inovațiile sale.

Ne găsim actualmente tocmai în timpul cel mai critic în ale model, acel al demi-sezonului, când nu se poate fixa nimic cu hotărâre. Fi-va încă frig, ori primăvara sosi-va mai de timpuriu? Oare

primele raze de soare nu vor face ca stofele cari făceau farmecul zilelor închise, să pară grele și obosite. Te arăți îndecisă, eziți și totuși par'că ai vrea să te înoști puțin. Unele vor să știe precis care va fi cea mai actuală și cea mai rafinată eleganță, pentru a nu riscă alegerea unui costum, ce peste două, trei luni ar părea demodat. Altele vor să fie orientate într'un mod mai simplu și practic.

Ca să îți balanța acestor două dorințe, de altfel de-o potrivă de legitime, nu e tocmai comod.

Deci dacă necesitatea unei toalete noi se face simțită, acum la mijlocul lui Februarie e de sfătuit a se alege tot ce e mai simplu și a lăsa fanteziile pe mai târziu. Costum simplu și practic cu care poți ieși ori-unde, făcând chiar vizite mai puțin ceremonioase e fără îndoială acel *tailleur*. De preferat sunt cele în culori mai închise, acum s'a renunțat la acele vărgate, nemai fiind moderne. S'a înlocuit prin ecosezuri al căror ansamblu se poate găsi foarte frumos. Predomină bleo-marlnul și tabacul. Ca croială, — foile se fac tot, foarte »cloche« strâmte pe șolduri, largă jos, foala din față simulând pe aceea a unui șort strâmt. Jachetele se fac ajustate pe bust, nu prea mult, lăsându se în jos în pluri. Galonul negru și mătasea japoneză, pentru veste, sunt foarte moderne.

De asemeni galoanele înguste de argint și aur precum și năsturașii negri. Măneclle pentru *tailleur* rămân tot acele »gigot«, — cele japoneze fiind sacrificate.

Pe o fustă deja purtată, o jachetă »demi Empire« mică, din tafeta, verde sau neagră, acestea sunt în curent, merge de minune, întinerind întreg

Dela 1895 și până la încetare, »Tribuna« din Sibiu a fost considerată de — *auto-rizată*. Se redacta sub ochii prezidentului partidului. Cine nu-și aduce aminte însă, că la 1897 »Tribuna« din Sibiu ne declarase — »trădători« *pentru că am început campania în favorul activității parlamentare*, și, tot așa, pentru lupta pe teren bisericesc purtată de un dr. N. Oncu, azi președintele comitetului de organizare, de un M. Veliciu și alți atâția luptători, cari fac mândria partidului național!... Tot atunci »Tribuna« publicase o serie de orticoli (de fond) prin cari pleda să părăsim *politica tradițională*, împărătească, pentru că Viena nu ne este și nu ne poate fi de nici un folos... În chestia școalelor dela Brașov până la 30 Ianuarie (a. 1900) scria că ar fi a da cu toporul, a face o spărtură în autonomia bisericeii naționale ortodoxe dacă guvernul României ar pune renta în mâinile guvernului maghiar; la 6 Februarie scrie însă că nici nu-și poate închipui o rezolvare mai »sublimă« decât așa...

Ei bine: puteau fi considerate aceste păreri ca fiind ale *partidului național*? Cine s'a simțit îndemnat să aprobe și să considere drept *oficiale* aceste păreri exprimate în — »autorizată«?

Să luăm însă pilde mai recente.

Scrisele confrăților dela »Lupta« se pot ele considera ca *oficiale* ale *partidului național*?

Dar în »Lupta« au apărut articole, în cari s'a scris că *băncile noastre sunt o nenorocire pentru neam*; nu de mult, s'a scris că *advocații români sunt o plagă*...

Sunt oare acestea păreri ale *partidului național*, ori ale *clubului* parlamentar român?

Dar să luăm un caz de tot recent.

În numărul dela 13 Februarie (31 Ianuarie) a apărut în »Adevărul« din București o corespondență din Viena, intitulată »*Frații de dincolo și ruptura*«, adevărat români din statul ungar și ruptura produsă în partidul conservator. Un distins deputat român, pe

care corespondentul bucureștean l-a întâlnit în Viena, a spus:

»Vreau să te rog, adăogă el, să așezi cât de mare este bucuria ce am simțit când am aflat despre acest eveniment, pe care eu îl consider ca cea mai importantă urmare pe care au avut-o până acuma răscoalele din primăvara trecută.

»Da cunoști bine ce este părerea mea asupra partidelor politice din România și știi cât de mult regret *lipsa unor partide cu adevărat europene în țară*. Ei bine, am toată nădejdea că partidul dlui Take Ionescu va fi *primul partid european din România*.

»Este un adevăr devenit banal că cele două partide zise istorice de fapt nu formează două partide decât în ce privește persoanele ce le compun, și acestea încă numai în parte căci prea adesea vedem oameni făcând parte dintr'un partid, ba din altul. Deși nu-i de tăgăduit, că în linii generale partidul liberal are o gardă democratică mai mare decât cel conservator, totuși amândouă sunt conduse de elemente reacționare, mult departe de ideile veacului.

»De partidul conservator nici nu trebuie să vorbim. Oameni cari în veacul votului universal vreau să vadă o țară condusă de boieri, fii, nepoți și servitorii lor, sunt condamnați dela sine a nu fi luați în serios. Partidul liberal însă știuse să-și creeze în jurul o aureolă de simpatie pentru democratismul său, aceasta grație câtorva elemente înaintate și cari fiind mai active, reușise să atragă privirile asupra lor, făcând lumea să creadă că ele sunt miezul partidului. Intre aceste elemente aș putea citi pe dl Spiru Haret, și alții. Dar cât de mult ne-am înșelat crezând aceasta, s'a văzut acuma de curând, cu ocazia așa de pompos numitelor »*reformele agrare*«, cari, de fapt nu sunt nici măcar praf, ci cel mult aier în ochii lumii.

»Nu ca români și parlamentari în camera ungurească, eram cuprinși de un amestec de rușine și de milă, văzând că marele, democraticul partid liberal n'a avut curajul să treacă legea prin care se expropriau cele câteva nenorocite hectare de pământ pentru pășune.

»Ce să mai spunem de eroica luptă pentru *tragi-comedia* numită »*casa rurală*«, acest strigolou care plutește mereu în fața ochilor simandicoșilor »*boieri*« sau acest panaceu infailibil al democrațiilor liberali?

»Cele două partide s'au învechit; nu mai corespund progresului general al țării. Trebuie un

partid nou, care, întâmplându-se ce se va întâmpla, trebuie să se înființeze. Însă la un partid modern trebuie un om modern.

»Și acel om s'a găsit. Dl Take Ionescu este nu numai omul cel mai potrivit, dar *singurul om în stare să îndeplinească această operă*. Inteligența sa vioală, cultura sa, talentul său oratoric, fascinația pe care o exercitează asupra ori căruia cu care vorbește — și pe care mărturisesc că a exercitat-o și asupra mea când am avut ocazia să-i fac cunoștința — toate acestea unite cu cel mai desăvârșit europenism pe care l-am văzut la vre-un român, fac dintr'ânsul omul chemat să înființeze și să ducă departe cel mai puternic partid pe care l-a avut România.

Deputatul român îl dă apoi gata pe dl Iorga...

Nici liberalii, nici conservatorii, nici așa ziii »*generoșii*« din partidul liberal, nici democrații din jurul dlor Iorga și A. Cuza nu fac parale, — e concluzia distinsului deputat român, ci singura mântuire a Țării Românești e dl Take Ionescu.

Corespondența asta e reprodusă și în »*Lupta*«.

Acum, dacă ar fi ca »*Lupta*« să exprime păreri *partidului* ori ale *clubului* parlamentar român, dacă ar trece drept *ziar oficial*, nu-i așa că mulți dintre cei mai valoroși luptători naționali dela noi ar ajunge într'o strâmtoare oarecare față de bărbații de stat și amicii politici din România?

Noi știm, că cei cari au înființat și susțin »*Lupta*« au amici și legături cu conservatorii de sub șefia dlui Carp. Frunțașii N. Filipescu și M. Cantacuzino fuseseră doar astă toamnă la Băsești, făcându-i, de ziua sa onomastică, o mare cinste și bucurie veneratului nostru președinte George Pop de Băsești. Președintele clubului nostru parlamentar, dr. T. Mihali, fusese, astă toamnă, oaspele dlui Carp...

Ei, când se va mai duce în țară, n'ar fi oare genat, dacă i-s'ar putea obiecționa că organul *autorizat* de sub șefia sa reproduce — face deci propagandă — un interview în care spune că partidele politice de sub șefia dlor Carp și Sturdza *nu sunt* — *europene*? Nu e mai practic așa, cum e adevărata stare de lucruri, ca »*Lupta*« să

aspectul rochiei. Ajustată bine pe piept și spate se lasă legeră spre talie. Mâncile jumătate scurte. Pălăriile din dantelă, în formă de tocă, cu frumoase pene, sunt ultimul șic în demi-sezonul acesta. Acele în formă de clopot vor cădea, căci moda agită ideea celor englezești din secolul XVIII, mari cu marginile drepte. Pentru pălăriile de dantelă, se exclud violetele, de care s'a cam prea abuzat, căzând în cel mai întins comun.

Colurile de blană se vor păstra, cum sunt ușor de purtat în chip mai neglijent, fără a aduce prea multă căldură. Se prevede însă că pe vară, vor fi înlocuite cu acelea din mousseline sau marabout (un fel de gaz plisat mărginit cu dantele).

Cum însă, vremea teatrelor și a concertelor nu a trecut încă, e bine să amintesc ceva asupra eșarpei. E deja câțiva timp de când eșarpa (șalul) cucerește eleganța noastră, — accesoriu grațios, cel mai feminin din toate ornamentele noastre și totodată arma cea mai de temut a cochetăriei. Eșarpa e veche, ca lumea. Ea eră cântată încă de pe vremea lui Homer, ca omagiu adus Aurorei, ce personifica pe Iris, comparându-i grațiile cu ondulările ușoare ale unei eșarpe în adierea

dulcelui zefir. După lungi absențe, eșarpa ne-a revenit din nou, transformată și înfrumusețată. Pe timpul d-nei Récamiere care o scosese din nou la iveală eră din Crepe de Chine brodată. Mai târziu din cașmir brodată, cu ciucuri de mătase. Azi e din gaz brodată, din mousseline și chiar și din cașmir. Se pare că în zilele noastre i-se dă și-un sens ceva mai practic, cum ea ocrotește așa grațios decolteurile mari, la dineuri și la teatre, când ne debarasăm de mantale ori sortului.

În stagiunea aceasta, la Paris, s'a remarcat o splendidă eșarpă din dantelă de Irlanda, la marea artistă, d-na Le Bargy.

Eșarpa cași evantaliul își are limbajul său, astfel că ea aparține nu numai domeniului model dar și aceluia al psihologiei.

Pentru un observator nu e revelație mai bună a caracterului, instinctului și mentalității unei femei, ca felul cum ea poartă, legând sau deslegând eșarpa, ori învărtindu-o după degete. Pe umerii unei femei impozante, cel mai neînsemnat tulle, ia atitudinii de manta aproape regală; o femeie inteligentă și fină o mănue cu spirit; eșarpa servindu-i totodată de transmisătoare și apărătoare. Sentimentala comunică muselinei ace-

leia ușoare ceva din palpația legeră a emoțiilor sale. Cât privește pe cocheta simplă ea își trage toate efectele ce le voește, dela marea pasiune până la cel mai impertinent atac. Ea are în fiecare cută a eșarpei toate accesoriile atmosferei aceleia, a dramei de inimă, criselor de nervi și diplomațiilor feminine.

Nimic mai divers și mai fantezist ca eșarpa. Variația modelelor și compoziției devine adesea valoare, asemeni obiectelor de preț, interesând chiar pe domni, mai ales colecționari de lucruri frumoase; — în Orient a rămas legendar »*Dansul eșarpei*« pe care l-a răspândit mai apoi d-na de Montebello, transformând eșarpa când în floare când în fluture, după mișcările dansului.

Eșarpa dar, încă din timpuri depărtate a rămas unul din artificiiile cele mai irezistibile ale cochetăriei, sfidând timpul și inima omenească și păstrând totdeauna vie, puterea limbajului și fascinații.

Coafura momentului e lipsită de adaosuri cari s'au exclus. Se face totuși foarte bufantată pentru a avantaja purtarea tocilor (pălăriilor mici). Cât privește chestiunea podoabelor — cerceii se port în formă mică, diamante sau perle, montate

Toate damele se facideal de frumoase prin efectul bun al

CREMEI MAKOI-IDEAL

care adevăratește nenumăratele crisori de mulțumită.

Face să dispară roșafa feței, pistruiile, petele de ficat ștoate necurățeniile pielii.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o *față curată, fragedă, catifelată și fină!* De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Secapătă numai la însuși fabricantul:

KUDAR LAJOS Szent László. gyógyszerész — — Makó Ujváros — —

— 1 borcan de cremă Ideal 1 cor. — Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70 fl.

Comandele prin postă se satisfac repede și punctual.

Preparatele medicale și chimice au fost premiate în expoziția igienică internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de metal franceză și cu diploma de distincție.

nu fie considerată drept organ oficial al partidului, ci organ de publicitate, ca și celelalte, care și deschide coloanele pentru toți cugetătorii de seamă ai românilor, respectă, cum respectăm toți, păreriile fiecăruie dintre noi?

Mai ales în ce privește lucrurile din România să nu ne mai încăierăm, *ceace am zis chiar dela începutul apariției »Tribunei Poporului«*, când confracții dela »Tribuna« ne-au făcut unelte nemernice ale »trădătorului« Sturdza... Și mai ales să ne obișnuim a judeca imparțial, a înregistra fapte, dar să fim cu rezervă în privința — judecării lucrurilor. Iată, de pildă, pe când distinsul deputat român slăvește pe dl Take Ionescu, un fruntaș al României, față de care deputatul român desigur că are respect și simpatii, dl N. Filipescu, a ținut Duminecă la Craiova o vorbire de următorul cuprins (relatat de »Adevărul« dela 4/17 c.):

»Sunt foarte mâhnit de impresiunea pe care a făcut-o asupra țării conversiunea d-lui Take Ionescu. Gâtăgia pe care o face în jurul acestei chestiuni îi acopere de ridicul.

»Dl Take Ionescu îmi face impresiunea unui cântăreț de răspântii care după ce izbuteste să strângă lumea în jurul său, aceasta convingându-se de falsitatea tonurilor se risipește amăgita! —

»Partidul conservator se bazează pe acțiune și suntem fericiți că șeful nostru, întrunește acel spirit reformator, iar în jurul său se află un stat major ce poate forma o garanție suficientă înaintea țării.

»Dincolo, la dl Take Ionescu, vedem numai câteva personalități obscure, cari niciodată nu vor putea să guverneze cu demnitate țara. Dl T. Ionescu a stat 15 ani în partidul conservator, trăind numai din ambiții personale și astăzi a plecat cu credința că va izbui să-l sfășie. N'am văzut, zice dl Filipescu, o ambiție personală mai rizgăită și mai fără perdele ca aceea a d-lui Take Ionescu.

»Dl Filipescu are credința că pentru cinstea țării se va putea pune în curând capăt unor asemenea întreprinderi îndrăznețe, întreținute numai din poftile și ambițiile personale.

În același timp adversarii firești ai d-lui Take Ionescu, liberalii scriu în »Secolul«.

»Pentru noi dar mai lesne inclinăm să admitem pe dl Take Ionescu ca șef al partidului con-

servator, d sa fiind proclamat ca atare aproape în întreaga țară. Și dacă dl Take Ionescu înființează acum un al treilea partid — pe care îl înființează conservator democrat, n'avem să cheltulm cerneală și hârtie spre a-l face proces de intențiuni și a strecura însinuări de prost gust, cum fac unii confracți. Un al treilea partid poate avea utilitatea lui. Cine știe?

»Să lăsăm dar pe dl Take Ionescu să-și urmeze calea. Noi, naționali liberali, putem să-i fim adversari, n'avem însă de ce-i sta în drum. Dacă va isbui să imprime organizațiilor conservatoare o îndrumare mai democratică va fi adus un serviciu real de care cu toți va trebui să-și ținem seamă.

»Poate că-i va fi dat lui să îndrepteze multe rele în partidul conservator.

În mijlocul atâtor voci, nu-i așa că e grea orientarea?

La câte neplăceri nu s'ar expune deci conducătorii partidului național, dacă ar trebui să poarte răspundere pentru toate câte se scriu în ziarele dela noi asupra lucrurilor din România!

De aceea, suntem de părere că în privința gazetelor noastre nu-i nici o necesitate să fie vre-una — autorizată, iar în privința responsabilității, *fiecare ziar să răspundă pentru sine*. Atât în ce privește afacerile *d'acasă*, cât și acelor de peste munți! Ar fi mai comod, adevărat, ca orice platitudine să se debiteze în numele și pe socoteala »unui comitet«, club ori partid, asta n'ar fi însă nici moral nici practic din punct de vedere al intereselor superioare naționale.

Casa rurală.

Raportul d-lui Vintilă Brătianu.

(Urmare și fine).

În aceste condiții credem că Casa Rurală îndeplinește nu numai menirea ei de îndrumare pentru viitor, dar și de corectare a greșelilor trecutului.

Dacă va trebui să căutăm, pentru binele social și economic, ca urmările Casei Rurale să se resimtă cât de puternic, nu trebuie să ne amăgim că, prin singura înființare a acestei instituțiuni, vom transforma toată situația actuală a țaranului. Pentruca să-și producă efectele, pe lângă băncile

populare și asociațiile sătenești, Casa Rurală trebuie să găsească un ajutor puternic în școala rurală și în măsurile de ordin general cari sunt de luat în noul regim ce se stabilește.

Cu ocazia discuției primului proiect de Casa Rurală, s'a manifestat temerea unei emisiuni prea mari de titluri. Pe lângă aceasta, nu este nevoie să insistăm și asupra necesității ca operația financiară să se facă cât mai mult în interiorul țării și să nu sdruncine creditul statului.

Temerile de mai sus puteau fi în parte justificate cu o instituțiune de stat care garanta plata titlurilor emise. Înființarea unei instituțiuni mixte, care va plăti cupoanele în țară, va fi o primă păvăză în această privință. Putința facerii operațiilor în interiorul țării, reiese nu numai din disponibilitul din ce în ce mai mare de numerar, dar și din faptul că trecerea moșilor se face în condițiile actuale dela români la români. Această adevărată transvasare de bunuri va fi înlesnită prin sumele disponibile din obligațiile ce vor reveni proprietarilor vânzătorii, prin liberarea ipotecilor actualmente existente asupra acestor moșii, prin plata în termene lungi a moșilor cumpărate, plată care crează țaranului o situațiune mult mai favorabilă decât aceea pe care o are azi pe aceeași moșie.

Înființarea Casei Rurale, pe bazele arătate mai sus, va accentua și mai mult selecțiunea ce începe să se facă azi. Cu o populație mereu crescând, vom găsi încuând nu numai muncitori agricoli liberi de pământ pentru a înlesni o cultură mai intensivă, dar și brațele necesare industriei născânde.

Pe de altă parte, pe lângă disponibilitățile deja existente și mereu sporite dela orașe, parte din averile mobilizate de vânzările făcute prin Casa Rurală vor sporii desigur capitalul național disponibil. De pe acum, deci, statul trebuie să se îngrijească ca aceste brațe și capitaluri libere să fie cât de bine îndrumate și să alimenteze o industrie în realitate națională și care de fapt începe să se desvolteze azi în țară, însă în afară de o participare reală a elementului român.

O altă temere ce inspiră instituirea unei Case Rurale, eră ca, prin scăderea marelui culturi, economia națională să nu sufere. Starea actuală îndeobște înapoiată a agriculturii noastre, avântul puternic ce ia cooperatiia și băncile de credit la sate, măsurile de îmbunătățire ale culturii ce prescrie proiectul de față, ne dau convingerea că, bine îndrumată și puternic asociată, mica cultură poate, cel puțin cași cea mare, face pasul de care este nevoie, pentruca agricultura noastră să transforme o cultură istovitoare într'una cruțătoare.

Comitetul delegațiilor, inspirat de principiile de mai sus, de diferite propuneri ale secțiunilor Adunării, a admis următoarele modificări principale în proiectul prezentat discuției dumneavoastră:

La art. 4, aliniatului c, s'a prevăzut că, Casa Rurală să nu cumpere moșii sub 200 hect. pentruca aceasta instituțiune să nu contribuie micșorarea proprietății mijlocii.

La aliniatului e și f s'a limitat la 5 la sută dobanda cu care să se poată face împrumuturi țaranilor compărătorii.

Art. 8 s'a suprimat ca nefiind necesar.

S'a adăugat un nou articol, prin care se dă Casei Rurale înlesnirile acordate Primei Societăți de Credit Funciar Român pentru înscrierea ipotecilor.

La art. 15, fiind dată siguranța operațiilor Casei Rurale, publicitatea pe care operațiile ei o vor avea și nepuința de a se restitui în natură o moșie parcelată, s'a prevăzut, pe lângă o prescripție scurtă de 5 ani, restituirea numai în valoare a bunurilor revendicate și redobândite, Casa Rurală cercetând actele de proprietate, dânsa trebuie să fie răspunzătoare, față de terțele persoane. În legătură cu aceasta prescripție scurtă s'a prevăzut condiții speciale de publicitate.

La art. 16 s'a suit la 5 hectare valoarea loturilor mici, pentru a putea asigura strictul necesar pentru traiul unui țaran, lăsându-se însă facultatea Casei Rurale să reducă la 3 hectare acest minimum în regiunea dealurilor, unde mijloacele de trai pot fi mai variate.

astfel ca să pară două plăcuțele de rouă, la marginea urechilor. Inelele se port numai în aceeaș garnitură, adică dintr'un singur fel de piatră. D-na Rothschild a dat tonul acesta, — cine nu poate schimbă garniturile, va purtă un singur inel pentru a nu purtă în deget două pietri deosebite, ceace nu e șic.

Parfumeria rămâne ca totdeauna la discreția gusturilor, dar sunt absolut excluse cele foarte tari și pătrunzătoare pentru femeile cu bun simț, esența veritabilă de rase rămâne cea mai aleasă.

E grozavă vălătuțea văltoarei modelelor și o minte sărătoasă se va găsi cu adevărat zdruncinată, căutând a ține curentul. Neapărat că nu tuturor le permite mijloacele și timpul căutând a fi în linia exigențelor modei, care dacă uneori reușește a scoate din noi ceva cu totul plăcut în frumosul estetic, mai adese ori se întămpie că ne schimonosește, ba chiar ne zăpăcește mintea și corpul. E bine ca ori ce femeie să aziste la toate desbaterile ședințelor modei, să ia notă de toate rezultatele și să-și aleagă totdeauna media, fixându și toate amănuntele în armonie cu mijloacele, puterile și genul ei de frumuseță, — aceasta totdeauna matur chibzuit astfel ca să poată împacă și una și alta, fără sacrificii din nici o parte.

Acum să ne gândim puțin și să înjghebăm o

alegorie a tabloului modei femeiei. În mijloc ea, tipul modernei, cu mătăsari, danteluri, bijuterii, blănuri și pene.

Chinezii în primul rând s'apropie femeiei, furnizându-i mulțimea nesăturată a mătăsurilor, — vin venețienii cari îi aduc dantelurile migăloase la cari lucrează sute de mil, zile și nopți; australianii îi aduc lănurile; cei din Anam se străduiesc împletindu-i palurile; rușii jertfind cele mai rare animale pentru blămuri; arabii zmulg struții de pene; africanii scot dinții balenelor; din Kiondyke îi vine surul cel mai fin, din Ceylon parfumurile renumite și înfârșit birmanezii se omor scotocind minele după pietrele prețioase. Din toate popoarele acestea femeia modernă își creiază o ceată de sclavi, — fără scrupul, fără remușcare, nepăsându-i de nici o jertfă, în doru-i și preocuparea continuă de a fi bine, frumoasă în găteii, elegantă în port și estetică în alură pentru a impune, a subjuga, a plăcea cu desăvârșire, dar cui, — bărbatului?! Și dacă îl iubim așa de mult, pe el, idolul, pentru care sacrificăm atâtea vieți, cuvine-se să-i aducem pe templul sacru, suprema jertfă, — orgoliul nostru, — și fie ne dar în minte, lui să-i lăsăm supremația, pe el să nu ni-l facem sclav!

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monumente și pietre de cimitir.

Fabricațiile propriu din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

La acelaș articol s'a prevăzut că preoții și învățătorii vor putea să participe la aceste cumpărări, spre a putea face din acești doi fruntași ai satelor, două exemple de mai bună cultură.

La art. 17 s'a sporit acontul cumpărătorilor de 1 lot, de la 10 la sută la 15 la sută, pentru a putea mai lesne selecționa cererile de pământ.

La art. 20 s'a dat preferință celor ce vor avea o școală de agricultură inferioară, spre a încuraja pe cei ce vor absolvi aceste școli.

La art. 23 s'a pus obligația Casei Rurale de a da preferință ministerului domeniilor pentru instalațiile și terenurile de cari ar avea nevoie.

Spre a nu se pierde valoarea instalațiilor mai importante și cari nu ar putea fi utilizate de sate sau de administrațiile publice, s'a prevăzut în mod excepțional loturi mai mari.

Art. 33 s'a modificat spre a concentra la un loc cătunele sau satele ce s'ar forma pe moșie în viitor.

S'a introdus un nou articol spre a se garanta o exploatare normală a subsolului pe terenurile vândute prin Casa Rurală.

La art. 34 s'a prevăzut garanții mai temelnice contra arendării loturilor.

S'a precizat art. 39, asigurând loturile mici contra acaparării; și s'a stabilit 10 ha, ca întindere suficientă pentru o familie de mici proprietari.

Pentru a nu se eludă prescripțiile acestui articol, s'au prevăzut măsurile cari să împiedice ipotecarea acestor pământuri.

Tot astfel s'a completat art. 66, pentru a permite Casei Rurale să nu lase să subsiste individualitatea pe loturile ce nu se pot împărți.

La art. 71 comitetul delegaților a modificat propunerea din proiectul prezentat de dl ministru al domeniilor, reducând numărul membrilor consiliului de administrație de la 11 la 8, rezervând însă interesul general rolul preponderant pe care trebuie să-l aibă într-o atare situație față de interesele acționarilor. Pe lângă această preponderanță, trebuia să se asigure și încrederea capitaliștilor în buna funcționare a instituției.

Consiliul de administrație fiind format în aceste condiții și directorul fiind însărcinat cu executarea măsurilor luate de acest consiliu, pentru a se asigura o conlucrare fără greutate, s'a păstrat numirea directorului de guvern, însă după o listă de prezentare a consiliului.

La art. 72 s'a prevăzut că directorul și sub-directorii nu vor putea face parte din consiliu.

Numărul cenzurilor s'a sporit la trei: doi numiți de stat și unul ales. Mandatul lor s'a prelungit la doi ani în loc de unul.

La art. 75 s'a prevăzut, pe lângă un fond de îmbunătățiri absolut necesar pentru a asigura în deplină măsură menirea ce se dă acestei instituții de a îmbunătăți cultura, și o limitare a beneficiilor atunci când ele ar depăși 10 la sută. În acelaș timp, comitetul delegaților a crezut că este drept ca după ce statul își va scoate dobânda de 6 la sută la capitalul pus în Casa Rurală, beneficiile lui să meargă să alimenteze acest fond.

Un articol nou prevede operații de împrumuturi pentru a permite obștilor sătești, cari au cumpărat moșii să plătească ipotecile pe cari au fost silit să consimtă pentru a achita prețul acestor moșii.

Acestea sunt în rezumat modificările introduse de comitetul delegaților.

Suntem convinși că veți binevoi a da aprobarea d-voastră proiectului ce se prezintă. Veți împlini astfel o cerință dreaptă a țărănilor, îndreptând unele greșeli ale trecutului; veți da o soluție normală și statornică chestiunii proprietății rurale, prin o concurență reală și o repartitie mai dreaptă a ei; veți face, în sfârșit, pe lângă o operă de solidarizare socială și un bine pentru economia noastră națională.

Din România.

Dela Camera. (Ședința dela 11/4 Februarie). Ședința se deschide la orele 2 și 5 m.

Prezidează dl M. Ferechide, președinte.

Prezenți 105 d-ni deputați.

Pe banca ministerială d-nii A. Carp, T. Stelian, V. G. Morșun, E. Costinescu și I. Brătianu.

Dl Drăghiescu depune o petiție din partea mai multor locuitori din Șuşani, cari se plâng încontra silviculturii care le-a urcat dările.

Dl **Vintilă Brătianu**, raportor, dă citire raportului proiectului de lege pentru înființarea unei case rurale.

Dl **Poenaru-Bordea** salută această lege pe care o crede bine venită pentru că prin intermediul casei rurale putem spera că o mare parte din țărani pot deveni proprietari de pământ.

Un țaran care și dobândește o bucată de pământ prin sudoarea frunzei lui, știe să o prețuiască mai mult și prin urmare va căuta să o conserve, asigurând astfel ziua de mâine familiei sale.

Cauza mizeriei țaranului se datorește faptului că nu ne-am interesat de dânsul.

Țăranul s'a pians că muncile sunt grele, că măsurătoarele sunt false și nimeni nu l-a ascultat plângerea, din cauză că de cele mai multe ori eră amestecat câte un puternic al zilei în aceste afaceri.

Nu i adevărat că mizeria a fost cauza revolteilor și ca dovadă e că s'au răscolit țărani chiburi.

Nedreptățile, abuzurile administrației, iată ce i-au revoltat.

Susțin această lege, pentru că ea face pe țărani proprietari de pământ.

Trebuie să sădăm în inima țaranului iubirea de pământ și în acelaș timp, respectul pentru proprietatea altuia.

Dl **Șt. Graur**: M. Sa Regele, la 1889, scria lui Lascar Catargiu că cu cât cunoaște mai mult pe țaran, cu atât îl admiră și îl iubește mai mult, atât pentru suferința lui, cât și pentru bravura lui pe câmpul de luptă și dorința sa ar fi să l vadă cât mai legat de pământul strămoșesc.

Și dacă aceasta augură dorința s'ar fi împlinit, n'am fi avut ororile din Marile.

Oratorul arată cum popoarele cari n'au știut să rezolve chestia agrară, au perit, și aduce laude primului ministru care a știut să vie cu legi salutare în această sesiune.

De și țara a progresat din punct de vedere agricol, starea țaranului e mult mai rea ca în trecut.

Compară cantitatea de porumb ce-l revenea în trecut țaranului și ceea ce l revine azi și conchide că în trecut era mai mare.

Citează un economist străin, care spunea că țaranul nostru e într-o stare de complectă mizerie și că pe umerii lui se razemă în general bugetul Statului.

Să ne îngrijim, de țărani, dlor, pentru că azi, ca și în trecut, ca și mâine ei vor constitui scutul ce vom opune dușmanilor (aplauze).

Spune să luăm exemplul dela Franța, Anglia și Germania unde, deși prin secolul 16 și 17 țăranul stătea prost, azi e într-o situație destul de bună.

Dl Graur face istoricul marilor noastre proprietăți și zice că la baza ei sunt multe nedreptăți... multe acte nedemne. În sprijinul celor spuse, face citații din cronicarii și istoricii noștri și a acelor străini, cari s'au ocupat de noi.

Proiectul de lege al casei rurale, împreună cu acela al tocmelilor agricole formează 2 pârghii, cari vor rădica pe țaran.

O nedreaptă repartizare a proprietății, și acapararea în mână unora a toate pământurile, iată cauza care a făcut că starea țaranului să devie atât de proastă.

O altă cauză, care a prăpădit pe țaran, sunt arendașii străini, cari caută să stoarcă pe bietul sătean, pentru că apoi să ducă banii câștigați de pe urma lui peste graniță; unde servesc la cumpărarea de titluri de nobleță.

Și ca dovadă, dați-mi voie să vă spun că la 1901, un trust arendașesc din Moldova plătea 20 lei arenda pentru 1 pogon; iar în 1904 acelaș trust plătea 30—35 lei. Această diferență era câștigată speculând munca săteanului.

Un alt rău de care suferă țara e îmbucătățirea proprietăților. Or, cu proiectul de casă rurală ce vom vota, se remediază și acest rău.

Din toate legile de improprietaryre dela 64 încoace, s'a avut în vedere improprietaryrea ca un scop, nu ca un mijloc pentru a pregăti pe țaran să aprecieze valoarea pământului; iată de ce mulți au abandonat aceste pământuri în mâna altora și mai ales a cârciumarilor.

Pe lângă reformele ce se fac se simte nevoie de una electorală și până când țărănimea nu va fi consultată, până nu va avea o largă parte în conducerea acestei țări, totul nu va fi terminat.

Dl Graur termină citind un pasagiu din Mihail Kogălniceanu asupra menirii partidelor politice.

Ședința se suspendă pentru 5 minute.

Dl **Bălănescu**. Cred că printr'un patriotism luminat vom putea remedia relele de cari suferă țara. Revolta țărănească reprezintă acel sentiment care dela marea revoluție încoace împinge pe om la dobândirea tuturor drepturilor sale.

Casa rurală e de o importanță capitală, căci remediază multe rele.

Ea e o instituție ce nu are nimic de comun cu o lege de improprietaryre și să se știe că casa rurală, nu e o lege de improprietaryre.

Noi suntem naționali-liberali, noi sfintim dreptul de proprietate, iar cea mai elocintă dovadă e legea ce ne preocupă, ea creiază bunuri individuale (apl.)

Noi vrem să opunem doctrinei pernicioase a antagonismului între clase, armonia dintre ele.

Fundamentul statului este și trebuie să rămâie agricol și național, deci orice idee de propagandă agrară internațională trebuie respinsă.

Marea proprietate cu cea care trecea de 250 pog. posedă 3,787.000 hectare. În total marea proprietate are mai mult de jumătate din pământurile cultivabile pe când 571.000 de țărani n'au nici cu ce să-și agonisească hrana zilnică.

Străinii posedă ca arândă 36 la sută din totalul moșilor ce trec peste 800 de pogoane. Și când lasă pe mâna exploatareilor străini moșile înseamnă că marea proprietate nu-și cunoaște rolul său social.

Cerem să se voteze grabnic aceste legi cari garantează dispozițiile constituționale, căci să se știe că voim proprietatea să fie și să rămână națională. Aceasta este marca istorică a proprietății noastre.

Faptul că răscoalele au izbucnit în Moldova — cea suptă de străini — dovedește că noi voim ca proprietatea să rămână națională. (Aplauze).

Noi înțelegem o mare proprietate dela 1—2000 de pogoane; dar nu de aceea de azi; căci nu e proporție între actuala mare proprietate și cea mică zdrobită.

Casa rurală nu tinde la exproprierea marilor proprietari, ci se referă la acei cari voluntar voiesc să-și vândă din proprietăți.

Multe mii de familii cari stau cu fruntea jos se pregătesc pentru căpătarea drepturilor și acesta va fi triumful democrației. Și aveți drept Stolovan când spune că Casa rurală încălzăște la sân germele unei mai bune repartizări a dreptului de vot (apl. prelungite).

Trebuie să ferim statul de zguduiri care-l prăbuesc de aceea trebuie să ne gândim și la organizarea proprietății mijlocii cari la noi nu reprezintă decât 11 la sută din totalul fondului nostru cultivabil.

Aceste proprietăți mai ales în Moldova vor fi un fel de citadele contra celor ce se petrece acolo cu marea proprietate.

Proprietarul mijlociu e un proprietar statornic nu unul care caută să sece pământul. El se lipsește de pământ și-l îmbunătățește.

Acest fel de proprietate e într-o stare de mare inferioritate la noi.

În Anglia prin toate dispozițiile legislative și la 82 și 96 se caută să se înființeze clasa moștenitorilor, fala armatei înființându-se o bancă agrară cu caracter particular.

În Franța proprietatea mijlocie ocupă 30 din solul cultivabil.

Germania e plină de școli agrare și inferioare și superioare și acestea ar trebui să ne serve de exemplu. Ei bine, aci proprietatea loturilor mici, până la 20 hectare, ocupă 12 milioane de hectare dela 20 până la 50 hectare și asta e proprietatea cea mai importantă, ocupă 21 mil. de hectare.

Comisiunea de colonizare din Germania, se ocupă cu cumpărarea moșilor mici pentru a le divide în loturi de 20—50 hectare. Această comisiune e o formă de casă rurală.

Dl Bălănescu arată că proprietatea mijlocie și cea mică fortifică pe cea mare ajutându-o.

Mica proprietate dela 5—25 hectare trebuie sprijinită prin credite pe când la acea mijlocie plata trebuie făcută integral.

Scopul legii e îndoit: selecționarea printre cultivatorii și o ușoară operă de colonizare.

S'a născut discuție în sânul delegaților cine trebuie preferit, acel care n'are nimic, sau cel

are ceva pământ și pentru scopul legii trebuie să fie selecționarea cultivatorului, trebuie să se dea preferință acelor care au ceva și în acest chip se rezolvă chestiunea preferenței în proiectul de lege ce vi se prezintă.

Di Gh. Cantacuzino spunea că instituția Casei Rurale îi inspiră temere; ei bine, îl asigur că ea e o instituție sănătoasă și de ordine.

Conservatorii ne spun mereu că trebuie să nu turburăm ordinea. Da, noi înțelegem ordine; dar ordine prin libertate nu ordine cu genunchiul pe grumazi. Ordine între oameni liberi (aplauze).

S'a zis mereu că trebuie să redăm pământului puterile ce i-s'au stors. Dar n'am auzit niciodată spunându-se să redăm și finanțelor puterile stoarse (aplauze).

Dor să dăm țărânilor o patrie efectivă pe care s'o lubească; o patrie în care să se simtă că trăiește liberă; o patrie, care să-i permită dezvoltarea personalității și libertății sale.

Numai astfel vom putea crea o țărânie conștientă; la care largirea dreptului de vot să-i dea mijloacele de a împlini ceea ce așteptăm dela ea.

Sedința se ridică la 5 și 30 anunțându-se cea viitoare pentru Luni 4 Februarie.

Intrunire impozantă au ținut Duminecă conservatorii democrați în Sala Băilor Eforiei. A prezidat Cantacuzino Pașcani, după care în aplauze entuziaste ale publicului di Take Ionescu citește declarațiuni cu privire la concursul ce partidul trebuie să dea pentru ca să se realizeze cele ce s'au promis în Manifestul Regal din Martie, apoi despre însemnătatea Casei Rurale, în a movibilitatea prefecturilor și a magistraților și despre reforma învățământului. Au vorbit apoi dnii N. Econom, T. Emândi, N. Xenopol, N. Graur, dr. Hurmuzescu, B. Pălineanu, C. Disescu și ia urmă vorbește di Take Ionescu, cărui i se fac ovajațiuni entuziaste. Au luat parte delegațiuni din toate județele țării.

Despre organizare.

În numărul dela 3/16 Februarie »Țara Noastră« publică un articol în care, între altele, scrie :

Ca să servim cu un argument plausibil spunem că publicul nostru e azi în dilema că nu știe care dintre gazete »Tribuna« ori »Lupta« e gazeta oficială a partidului, după ce ambele nu pot fi cel puțin nu par fi în urma discuțiilor ce urmează între aceste două gazete.

Va înțelege ori cine și înțelegem și noi rostul solidarității în organizările politice. Dar acest rost nu credem să poată fi așa fel înțeles, ca întreg poporul, în afară de 20—30 bărbați să se găsească deodată în fața unui fapt împlinit, fără să fi avut posibilitatea să judece, să discute în public ori privat asupra temeiilor acestui fapt. Dragostea de neam ne strânge pe toți sub steagul programului nostru, dar această dragoste nu e permis să fie pusă la încercări mai mult sau mai puțin doctrinare.

Știm însă, că în jurul fiecărei foi de ale noastre sunt grupați câțiva fruntași, între care poate sunt și de cel neîntroduși în condiția clubului ori a comitetului de partid.

Trecerea cu vederea a acestora însă credem că e o greșală, cel puțin de tact.

Și apoi înainte de toate, ori cel puțin deodată cu publicarea numelor legale de slujbele dela conducerea partidului, trebuie să se țină atâta seamă de opinia publică ca să se spună și organul ori organele, ce sunt acum autorizate să înțâmbăscă vederile și să comunice informațiile autentice ale conducerii.

Cu cât ar fi situația mai lămurită, dacă deodată cu convocarea fruntașilor s'ar fi aflat modalitatea potrivită ca cel puțin toate zările noastre, cari se îmbucură de încrederea publicului, ar fi fost invitate la sfat și ar fi putut primi informațiile necesare — dela primul izvor! În chipul acesta s'ar fi putut crea centre de interese de propagandă și prin ele de muncă uniformă și la același timp.

Cu privire la organul autorizat, ne spunem părerile în primul articol de azi. În ce

privește atențiunea ce o reclamăm pentru toate zările noastre, suntem siguri că în viitor se va ține cont de această dreaptă cerere.

Situația în Făgăraș.

Convorbire cu deputatul dr. N. Șerban.

Cu prilejul alegerilor recente dela comitat o parte a presei române a adus acuze fruntașilor români din Făgăraș. »Tribuna« a păstrat rezervă căci nu ne venea să admitem că cei trei bărbați de încredere: dr. Șerban, dr. Șenchea și dr. Vasu s'au lucreze împotriva intereselor poporului.

Fiind di Șerban Duminecă în Arad, directorul nostru a ținut să-l întrebe asupra faptelor petrecute.

Iată ce a spus di Șerban :

— Am citit și eu acuzele ce ni-s'au adus din incidentul alegerii funcționarilor dela comitat. Iată cum stă însă treaba: Noi românii aveam în trecut posturile de 1 vice-comite, 1 fisc comitatens, 1 asesor orfanal, 3 prim-pretori și 2 pretori. La alegerea de acum s'au ales 1 vicșpan, 1 fisc comitatens, 1 asesor orfanal, 1 al treilea vicesotar, 2 prim-pretori și 3 pretori. Compare oricine și judece dacă asta se poate numi pierdere!

— S'a făcut însă caz mare din schimbarea prim-pretorului dela Arpaș?

— Cine cunoaște lucrurile dela noi, nu a putut fi surprins de asta. De jumătate an deja l-am prevenit pe di Urdea că n'o să mai fie prim-pretore și vă asigur că motivele acestei schimbări sunt aprobate de toți românii. Noi am vorbit și luptat, în privința asta, pe față, nu cum s'a plâns d-sa către protonotarul comitatului, acuzându-ne că am iucrat p'ascuns.

— Ce impresie a făcut între români faptul că di Urdea a rămas pe dinafară?

— Vă asigur că nu-l regretă nimeni, căci d-sa nu și-a dat nici o silință să câștige nici merite ca administrator, nici peste tot, n'a ținut să câștige încrederea și simpatia noastră.

Din Viena.

Lupta bucovinenilor. Ni-se scrie: Pe baza §-lui 2 din legea austriacă pentru societăți și adunări, s'a convocat aici o adunare ce se va ținea Marți în 18 Februarie 1908 în restaurantul »George David« (VII Zieglergasse 1).

La ordinea zilei este eluțarea unei universități românești în Cernăuț, eventual unei facultăți sau catedre. E vorba de o dobândă națională de a se valida țărăși în »Țara fagilor«, drepturile noastre călcate cu picloarele.

Fiecare student român să-și aducă aminte de mistruirea sa înaltă și dacă mai licărește într'ânsul măcar o scântie de sentiment național, va apse numai decât la adunare. Convocătorii.

NOTAȚI.

ARAD, 18 Februarie n. 1908.

— Alegerea dela Dej s'a terminat ieri seara cu învingerea lui Barcsay Tamás, candidat al partidului constituțional.

— Știri personale. »Gazeta de Duminecă« scrie: P. S. Sa episcopul Orăzli, di dr. Demetriu Radu va petrece câteva zile la Abbazia, de aici va călători în Franța, apoi în Italia. La reședință se va întoarce numai prin Martie.

— Penzla învățătorilor, potrivit unei hotărâri a judecătorei administrative, e a se socoti dela începerea funcțiunii, nu numai dela termenul înscrierii la fondul de penzli.

— Răspunsul ce »Tribuna« a dat într'un articol de fond în numărul dela 12 c. acuzelor delegațiunei ungare, este remarcat în »Viitorul« dela 2/15 Februarie, care reproduce părțile mai esențiale din acel articol.

— Cununie. Di Nicolae Stănescu, tenorul cunoscut și la noi, profesor de canto în București și artist apreciat, s'a cununat Joui în 31 Ianuarie cu dsoara Margareta C. Enescu. Le adresăm sincere felicitări.

— Soarta emigranților. Ziarul kossuthist »Függetlenség« se ocupă în prim-articol de soarta »fraților lor maghiari« pribegii prin America, arătând între altele icoana tristă a ungușilor din America, cari după ce și-au cheltuit toată puterea pentru a strânge bani mulți, azi, lipsiți de lucru, au ajuns în o stare de cea mai tristă mizerie, trăiesc numai din mila altora, câștigându-și o bucată de pâine prin cerșitorie.

Iată ce scrie între altele numitul ziar :

»Și icoana asta ne amărește mai mult sufletul, pentru că între acei nenorociți, ca la șase sute sunt muncitori din comitatul și orașul Arad, cari bucuroși ar părăsi acel pământ, dela care au sperat mult, și pe care și-au lăsat ce au avut mai scump: puterea, dar funea mizeriei îi leagă strâns de acea glie.

Pentru aducerea în patria-mamă a acestor nenorociți consulatul austro-ungar din Statele-Unite a luat dispoziții ca să fie transportați gratis, dar și aceasta se poate face numai într'un număr foarte restrâns.

»Függetlenség« încheie :

»Statul să la dispoziție, ca toți emigranții fără lucru să fie aduși în patrie. Și să credeți: acesta ar fi un lucru cu mult mai însemnat pentru maghiarii, decât ridicarea lefii ofițerilor. Sau doar tocmai pentru asta n'o fac?...

Nu așa coconășilor! Cereți drepturi pe seama poporului, sufragiu universal, minim de existență, și câte toate cari ar ușura traiul poporului muncitor și atunci nu v'ați plânge de mizeria în care au ajuns afară de patria lor. Arătați mai întâiu cauza emigrării, c'atunci n'ați avea motive să scrieți în felul acesta.

— Rătăcire. Ni-se scrie: Sâmbătă în 2 Februarie v. a dat reuniunea de cântări »Lira« din Pesac un concert împreună cu joc. După mântuirea programului a urmat joc la care s'a dansat csárdás!

Csárdás la petrecere românească!

După cum sunt informat, csárdășul s'a jurat la comanda conducătorului Cusman Bogdan de dragul unei ungușoalce (poștăriță) și a unei »ovodiste« române!

Apoi să fi văzut cum rupeau la csárdás: un iurist român fiu de notar, un dascăl român, o »ovodistă« română și mai câțiva cari nu și-au putut da seamă de faptul ce l săvârșesc. Un oaspe.

— Rectificare. În lucrarea »Români marcanți în istoria nouă a sârbilor« s'au strecurat greșeli de tipar: În Nr. 23 la început în loc de: Descendenții românilor, să se citească: Descendenții romanilor, p. 3 în loc de: voevodul valahilor Șabaț, Valievo și Belgrad să se citească: voevodul nahiilor Șabaț, Volievo și Belgrad. În Nr. 24 p. 1 în loc de: Lazar Pance român macedonean din Constanța să se citească... din Catranța, p. 2 în loc de: Zach, și care oaste înainta spre Llenița să se citească: ... spre Sienița. În loc de dr. Lazar Pacin să se citească... Paciu. În loc de: la Șabaț, să se citească: la Șabaț. La p. 3. în loc de: Despre fetele sârbe din satul Tragare, să se citească... satul Stragare.

— Jubileul lui Nagy, — scrie »Gazeta de Duminecă« — al protopretorei din Șimleu, a avut loc Sâmbătă. La banchet au luat parte peste 100 persoane. Procedura preoțimeii noastre, care a luat parte la aceste festivități în corpore a fost criticată de cercurile românești din loc. O desaprobat și noi. Înainte de a ne ocupa însă cu acest caz, așteptăm să fim orientați și deslușiți din partea competentă.

— Noutăți dela Oravița. »Progresul« scrie următoarele :

— În biserica catolică din localitate se dă în fiecare Marți pâine gratuită săracilor, fără descriere de neam și confesie, din banii adunați în chervana Sfântului Antoniu. În fruntea acestei chiverniseli filantropice e marimonioasa doamnă dr. Méhes.

— Concertul, împreună cu reprezentație teatrală, al Reuniunii gr.-cat., de cântări »Concordia«, din Oravița rom., a reușit pe deplin. Pretențiunile acestui cor vestit sunt bine cunoscute publicului rom. din aceste părți. Dirigentul său, în-

vătătorul Ioan Bogdanu, a secerat în mai multe părți laude binemeritate. Barem alăta, după o muncă uriașă, cheltuită cu atâta dragoste de neam.

— La *Secaș*, grație nobilului avânt sufletesc al preoților rom. d'acolo, s'a dat prima producție a corului reunit ort. și catolic, sub conducerea bravului țaran Nicolae Vucu. Intr'un ceas bun!

— La *Maidan* doi frați gemeni s'au mînat din vorbă într'un birt. Unul l-a tratat o palmă celui-lalt. Cel palmuit a scos cuțitul și a junghiat pe frate-său geamăn. Infiorător!

— La balul pompiștilor noștri, binecercetat, au reușit bine și producțiunile diletanților, între cari menționăm și cooperația tamburașilor — sârbi.

— Intrebăm pe vecinii noștri din Ticvaniu-mare: ce-i cu pornirile lor culturale, vestite lumii cu atâta însuflețire.

— Comuna bis. din Petrovasela a votat 200 cor. pentru biserica din Verșeț. Bravo!

— Administrator al protopresbiteratului Bocșa mont. a fost numit preotul Petru Ieremia din Călnic.

— În *Ciclova rom.*, un țaran a cerut într'un han de 3 cr. rachiu și de 3 cr. camfor. În loc de camfor i-s'a dat, din greșală, săricică. Cum a beut — nenorocitul, a murit în chinurile otrăvirii.

— Instalarea de preot în Feldru. Sub acest titlu »Revista Bistriței« scrie: Comuna Feldru una din cele mai frumoase și înfloritoare comune de pe Valea Someșului din vicariatul Rodnei — districtul Năsăudului — și-a pierdut în vara anului trecut păstorul sufletesc pe fericitul în Domnul Constantin Pop.

Inteligenta și fruntașii acestei comune nutriau acelaș dor de a avea adevărat paroh pe Emili Ștefănușiu, profesor de muzică și cânt la gimnaziul din Năsăud și preot, — oferindu-i acestuia păstoria frumoasei parohii a Feldrului; — respective invitându-l ca să competeze și dansul.

Profesorul Emili Ștefănușiu, după o muncă vrednică și rodnică a prestat timp de aproape 12 ani la gimnaziul din Năsăud, deși i se făcea un ofert pentru dansul cu mult mai avantajos din punct de vedere material, totuși cu greu se putea decide a se desface de acest far de cultură și de lubiții săi colegi, cu cari a dus o viață atât de armonioasă.

Imprejurările vitrege însă între cari a ajuns, întocmai ca și artistul și marele nostru compozitor Iacob Mureșian, profesorul de cânt și muzică din Blaj — l-au silit în fine ca cerându-și dela fondurile năsăudene penzionarea să meargă de paroh în Feldru.

Fiind numit din partea Excelenței Sale domnului episcop al diecezei Gherlei de administrator parohial al parohiei Feldru, Duminecă la 5 Ianuarie s. c. însoțit de Reverendisimul domn vicar al Rodnei Ciril Deac, de familia dănsului, de aproape toți colegii săi, profesorii dela gimnaziul din Năsăud și de alți amici a plecat cu motorul de dlmineața înspre Feldru, unde s'a făcut cu pompă mare înstaiarea.

— *Fața fragedă și mâna albă* este de cea mai mare importanță pentru frumusețea femeilor. Astăzi fiecare damă folosește numai cremă Marta și săpun Marta, fiindcă numai aceste s'au adeverit ca adevărat bune în contra piștrurilor, petelor de ficat, coșuri, miteseri, roșeața mânilor. Dă feții și mânilor frăgezime și culoare albă ca zăpada prețul unui borcan cremă Marta costă 1 cor. o bucată săpun 70 fil. Se poate comandă la singurul preparator: Tónyay Imre și Wachsmann Jenő, droguerie și parfumerie în Szabadka.

Concert, petreceri.

— Reuniunea română de cântări »Hilaria« din Oradea mare aranjază concert împreună cu dans Joi la 5 Martie 1908 st. n., cu concursul binevolor al doamnei Emilia Porumb și a domnișoarelor Eugenia Fășle și Valeria Stefanica, în sala dela »Kereskedelmi Csarnok« (piața mare).

— Reuniunea română de muzică din Sibiu aranjază convenirea socială împreună cu dans, Marți 5/18 Februarie 1908.

— Societatea de lectură a școlărilor dela gimnaziul superior fundational din Năsăud invită la serata literară-muzicală urmată de joc, care se va aranja în Năsăud în sala de gimnastică a gimnaziului, Sâmbătă, în 22 Februarie st. n. 1908.

— Corul vocal al piugarilor gr.-or. rom. din Semlac, aranjază concert cu reprezentațiune teatrală împreună cu joc, sub conducerea dlui Suciu, Duminecă, la 17 Februarie (1 Martie 1908) în sala de joc a comunei bisericesti.

— Inteligența română din Șimleu invită la petrecerea cu dans ce o va aranja Duminecă, la 1 Martie st. n. 1908, în salele teatrului orașenesc din loc.

— Din incidentul penzionării stîm. dn Moise Brumbela și a serviciului său neîntrerupt în restimp de 25 ani, ca învățător al școlii noastre gr.-or. din Calbor, elevii recunoscători aranjază în onoarea sa o producțiune teatrală împreună cu cântări, sub conducerea învățătorului Ioan Paicu, Duminecă, în 10 (23) Februarie 1908, în sala școlii gr.-or. din Calbor.

— Comitetul parohial al bisericii Sîntul Ilie din Timișoara-Fabric aranjază Sâmbătă la 16/29 Februarie 1908, în sala berăriei (»Fabrikshof« Fabric) un bal în favorul școlii sale confesionale rom.

Ultime informațiuni.

Dela clubul național. *Budapesta*, 18 Putem să anunțăm redeschiderea camerei și reluarea luptei parlamentare. Azi, *Marți*, camera ținu la orele 11 întâia ei ședință, formală numai după îndelungata vacanță. *În săptămâna aceasta* — mi-a spus un deputat național — deputații noștri vor veni în număr *cît se poate de complect* să ia parte la reînceperea luptei plină de mișcare și emoții, care va svâcni iarăși...

În cercurile politice române se așteaptă cu o curiozitate deosebită: veni-va guvernul încă în zilele acestea cu *revizuirea*?

Consiliu de miniștrii. Ieri după-ameazi la orele 4 a avut loc un consiliu de miniștrii; au luat parte aproape toți miniștrii unguri. În consiliu s'a discutat situația politică și îndeosebi măsurile, pe cari le va lua guvernul acum cu redeschiderea camerei.

Jandarmii iar au tras! »Népszava« scrie un strașnic articol, infierând isprava mai nouă a jandarmilor, cari la Gymes Középlak au împușcat 2 secul și au rănit de moarte alți 5.

Alegerile din Croația. Banul Rauch a lansat, în urma împuternicirii monarhului la care a fost în săptămâna trecută în audiență, o ordinație, care fixează termenul alegerilor din Croația. Ele se vor face în 27 și 28 Februarie.

»Balkanska Tribuna«, ziar bulgar independent, care apare la Sofia, redactat de Ivan Iconomoff, în numărul său dela 31 Ianuarie aduce un interesant articol despre calea ferată pe care Austro-Ungaria vrea s'o facă până la Salonic. Zice că prin această politică a sa, Aerenthal a sculat împotriva sa pe toți slavii. Aerenthal face o

politică plăcută Germaniei și grecilor, trebuie să se gândească însă că în Balcani nu sunt numai greci și turci, ci milioane de slavi. Ziarul acesta ia poziție contra politicii Austriei.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 18 Febr. 1908

INCHEEREA în 1 ORĂ:

Orâu pe Apr. 1908 (100 kg.)	23.48—23.50
Secară pe Apr.	20.52—20.54
Ovăș pe Apr.	15.60—15.62
Cucuruz pe Mai 1908	13.40—13.42

INCHEEREA în 4 ORE:

Orân pe Apr.	23.48—23.50
Secară pe Apr.	20.56—20.58
Ovăș pe Apr.	15.62—15.64
Cucuruz pe Maiu 1908	13.42—13.44

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Orâu	
pe Tisa — — —	22 K. 60—23 K. 75 fil.
Din comitatul Aibel — — —	23 » 45—23 » 80 »
De Pesta — — —	22 » 30—22 » 45 »
Bănățenesc — — —	22 » 80—23 » 60 »
De Bacica — — —	23 » ——23 » 75 »
Săcară — — —	20 » 20—20 » 80 »
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 » 20—15 » 40 »
» de cvalitatea II — — —	15 » ——15 » 20 »
Ovăș » » I — — —	16 » 20—16 » 50 »
» » » II — — —	15 » 80—16 » 10 »
Cucuruz vechiu — — —	— » — » »
» nou — — —	13 » 45—13 » 65 »

Surprinde părinții

cu orice ocazie efectul Emulsiunii SCOTT, dacă se dă copiilor în cazuri de rachitism.

Emulsiunea SCOTT,

vindecă uimitor de repede și întărește musculatura copilului întărește oasele și ajută la dezvoltarea fizică. Un asemenea efect excepțional de vindecător, numai cu un medicament atât de celebru se poate ajunge. Emulsiunea SCOTT conține numai materii de rangul prim și numai procedura lui SCOTT o face atât de eficace și nu numai tinerii și bătrânii, dar chiar și copii bolnavi de moarte o pot mistui.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil.

Se capătă în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

BIBLIOGRAFIE.

— A apărut: »*Lucașfărușul*« nr. 4 cu următorul sumar: Oct. C. Tăsișuanu. Două culturi (cultura domnilor și cultura țărănilor). Maria Cunțan. Cântec (poezie). Maria Cunțan. Ideal (poezie). I. A. Gârbiceanu. O răsplătă. I. U. Soricu. Trei Crai (poezie). Oct. A. Tăsișuanu Synnöve Solbakken de Björnstjerne Björnson (traducere). A. O. Maior. Biblioteca copiilor și a tinerimei. (Scrisoare). Cronica. Expoziția Luchian, Loghi, Spaethe. — »Frumosele din Făgăraș«. — Știri. — Poșta redacției. — Poșta administrației. — Bibliografie. Ilustrațiuni: Sculptorul bucureștean O. Spaethe în atelierul său. — Spaethe: Sylen (bronz). — O. Spaethe: Călimară. — O. Spaethe: Biblia. — Corul țărănesc din »Rodna Nouă«.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor proprietar George Nichin.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

Licitațiune minuendă.

În conformitate cu concluzul Ven. Conzistor diecezan din Arad, pe baza planului și proiectelor de spese aprobate cu Nr. 2701 anul 1907, se escrie concursul de licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a sfintei biserice gr. or. rom. din comuna Apateu [protoprezbiteratul B. Ineu] cu prețul de exclamare peste tot în sumă de **37261 coroane 35 fileri.**

Licitațiunea se va ținea în **Apateu în ziua de 17 Februarie (1 Martie) la oarele 11 a. m. în localitatea școlii din loc.**

Licitanții au să depună cu începerea licitațiunii vadiu 10% din prețul de exclamare adecă :

3726 coroane 10 fileri, în număr sau în hârtii de valoare acceptabile.

Planul, proiectul de spese și condițiunile de licitație se pot vedea la oficiul parohial din Apateu.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de a angaja pe acel întreprinzător dintre reflectanți, în care va avea încredere mai mare.

Licitanții nu au dreptul de a pretinde nici un fel de spese pentru participarea la licitațiune.

Apateu la 24 Ianuarie [6 februarie] 1908.

Atanasiu Popoviciu,
preș. com. par.

De vânzare!

La subscrisul sunt de vânzare 9000 spete din lemn de stejar cu 100 Cor. miia, loco gara Szaszsebes.

Se caută un tinăr român

cu diplomă de notar, neînsurat,

care ar fi în stare să conducă o cancelarie notarială și dorește să-și ajungă scopul mai de aproape. Condițiunile i-le va spune

IOAN GLIȚIA, notar.

Nánhegyes (comit. Bihor). p. u. Dobrest.

Anunț.

Caut pe 1 Martie un cand. de avocat.

Condițiunile după învoire. A se adresa direct subscrisului.

Dr. Gavril Suci, adv.
Hateg (Hátszeg.)

Contra boalelor de plumâni

a tusei, răgușelei, laringitel, se recomandă :
pilulele Frankl (sufolqualac pil.) experimentate de medic. — Și bolnavul cel mai gingaș le ia cu plăcere.
Prețul unei cutii mare 2 cor. 40 fl.
Se găsește în farmacia :

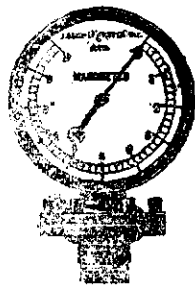
Frankl Antal Szeged,
Felsőváros 20.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ

1907.		1908.	
27 Ianuarie		19 Ianuarie	26 Ianuarie
ACTIV			
116995869	{ 82165869 Reserva metalică Aur . . . 95506292 }	135418542	135276292
968605	{ 34830000 " Trate Aur . . . 39770000 }	1253092	1453571
60256429	Argint și diverse monete	60163473	62374913
31182502	Portofoliu Român și Străin	25662713	25457001
11999924	{ *) Impr. contra ef. publice . . . 7945600 }	11999924	11999924
15931524	" " " " în cont curent 17511401 }	15638508	15638508
3270121	Fonduri publice	3243121	3243121
5881907	Efectele fondului de rezervă	5928854	5928904
610668	" " " " amortisarea imob. și material	641314	641562
199598	Imobili	211961	216774
87996433	Mobilier și Mașini de Imprimerie	105744634	105688134
—	Cheltueli de Administrațiune	—	—
15994287	Deposite libere	20568369	17381445
17635341	" " & provizoriu	21711148	21577539
368923203	Compturi curinți	408185753	406877688
—	Compturi de valori	—	—
12000000	PASIV		—
22697129	Capital	12000000	12000000
3343012	Fond de rezervă	24574391	24574391
242620360	Fondul amortisării imobilelor și material	3603940	3603940
—	Bilete de Bancă în circulațiune	26204783 0	260726030
266274	Profituri și perderi	—	—
87996433	Dobânzi și beneficii diverse	214958	285193
—	Deposite de retras	105744634	105688134
—	" " & provizoriu	—	—
368923208	Compturi curinți	408185753	406877688
—	Scomptul 6% . *) Dobânda 6 1/2%		—

Doczi Pál
atelier pentru repararea instr. tehnice.
Szeged, Takaréktár-u. 8., Bitó-ház.

Reparațiuni de biciclete, mașini de cusut mașini de scris, măsurătoare de spirt, instrumente pentru ingineri, instrumente pentru dentiști, sonerii electrice, telefoane, gramofone și puști. Părți de mașini de cusut și de biciclete, lămpi cari desvoaltă gaz și obiecte de luminat.

Mașini de cusut mănuși și blănării.
Stărpitor de troscotel, economisator de cărbuni.
Repararea instrumentelor de desemn.

Rușăm a observa firma!

Cumpăr

cu prețul cel mai ridicat și vând dela domni haine bărbăteșii folosite, blăni de călătorie, mobile folosite, casse „Wertheim“, dulap de ghiță, unelte de călărit, hamuri, puști și fere vechi, precum și metaluri ori cât de mari și mici.

Tot aci se poate găsi dela licitație luate, 500 bucăți de stofă fină pentru haine cu 5 și 6 fiorini pentru un costum.

Localul prăvăliei mele din Maiu este strada Asztalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia de mobile se află pe Árpád-tér nr. 5 în colț (în casa bisericeii izraelite)

După dorință merg și acasă și în provincie chemat print'o carte poștala.

Cu toată stima **IULIU HERZFELD**

Recomandat de ministerul de culte și instrucție!
— Multe recunoștințe —

ZWÖRNER B.

PREPARATORUL DE ÎMPĂIAT ANIMALE

KOLOZSVAR, Rozsa-u. 7 sz.

Animalele să se trimită cât se poate de proaspete și nebelite. Trebuie indicat în ce formă să se întample prepararea; mamiferelor mai mari să li-se scoată intestinele. — Pentru împachetare socotesc numai chel-
— — tuielile mele. — —

Preparație îngrijită, artistică, în formă
— naturală, lucru trainic, prețuri —
— — moderate! — —

La administrația ziarului »Tribuna« se află de vânzare :

1. »Calendarul Național« pe 1908.
2. Calend. »Poporului Român« pe 1908-
3. »Calendarul Diecesan« pe 1908.

„CONCORDIA“

institut de credit și economii societate pe acții Ozora-Uzdin.

CONVOGARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii » CONCORDIA « societate pe acții, să invite prin acesta, în virtutea §-ului 12 al statutelor societății la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Ozora-Uzdin la 7 Martie 1908 st. n. la 11 oare a. m. în localitățile institutului.

Obiectele:

1. Alegerea președintelui. 2. Raportul direcțiunii. 3. Raportul comitetului de supraveghiere. 4. Prezentarea bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1907. — Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere referitoare la împărțirea venitului curat, darea absolutului pentru direcțiune și comitet de supraveghiere. 5. Alegerea a lor 9 membri în direcțiune. 6. Alegerea a lor 5 membri în comitetul de supraveghiere. 7. Fixarea salariilor. 8. Modificarea statutelor. 9. Eventuale alte propuneri.

Ozora-Uzdin, 15 Februarie 1908.

Direcțiunea.

Conform §-ului 16 sunt acțiunile și eventualele documente de plenipotență până inclusive 5 Martie st. n. a. c. a se depune la cassa institutului din partea acelor Domni acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală.

Activa. — Vagyon.

Contul Bilanțului. — Mérleg számla.

Pasiva. — Teher.

		Cor.	f.			Cor.	b.
126	Cassa în numărar. — Pénztári készlet	5752	67	73	Capital de acții. — Részvénytőke	31000	—
125	Cambii escmptate. — Váltó tárca	98200	74	80	Fond de res. gen. 18120:30 Tartalék alap		
117	» cu asig. hipot. — Jelzál. bizt. váltóhitelek	29515	—	37	» » » pentru Dub. 1366:36 Tart. net. veszt.		
133	» dela cereale. — Termények váltói	18514	50	59	» » » filantropic 292:42 Tart. Jótékonycélu		
114	Inter. transit. — Vizszeszám. átmeneti kamatok	466	31	111	» » » penziune 392:42 Tart. nyugdíjalap	20171	50
6496	Diverse cont. debit. — Különféle követ. számla	2008	60	118	Depuneri spre fructificare. — Betétek	44059	87
130	Efecte proprii. — Értékpapírok	717	97		Reescompt. — Vizszeszámítolás	44150	—
65	Mobilier 202 felszerelés.			136	Impr. hipot. ced. — Átruh. törleszt. jelz. kölcs.	7100	—
	10% descriere 20 — Leírás 10%	182	—	121	Divid. neridicate. — Fel nem vett osztalék	264	—
					Inter. transit. anticipate. — Átmeneti kamatok	1258	58
				134	Provis. transit. la cereale. — Jutalék terményekről	194	40
				¹²⁰ ₅₈	Div. cont. creditoare. — Különféle hitel. számla	385	44
					Profit transpus din 1906. — Mult évről áthozott		
					nyeremény. 172—89	6774	—
					Profit curat — Tiszta nyeremény 6601—11		
		155357	79			155357	79

Eșite. — Kiadások.

Cont. venit. și sarcin. — Nyér. és veszt. számla.

Venite. — Bevételek.

		Cor.	f.			Cor.	f.
129	Inter. red. și capital. — Felvett és tőkes. kamatok	2301	58	92	Profit transpus. — Áthozott nyeremény	172	89
	» de reescompt — Visszszeszámítolási kamatok	5098	85	117	Inter. de escont. și hip. — Váltó és jelz. kamatok	11408	92
115	Salare. — Fizetések	2350	—	122	» » întârziere — késedelmi »	85	39
97	Chiria. — Házbér	259	92		Provisiune. — Jutalékok	7133	23
104	Dare erarială și comunală. — állami és községi adók	1384	28				
66	Competinția de timbru. — Bélyegek	22	85				
98	Tipărituri. — Nyomatványok	321	52				
119	Spese de cancelarie — Irodai költségek	221	43				
109	» » călătorie. — Utazási »	46	—				
	10% descriere din mobilier — 10% felszer. leírás	20	—				
92	Profit. trans. din 1906-mult évről áth. nyer. 172—89	6774	—				
	» curat tiszta nyeremény 6601—11						
		18800	43			18800	43

Ozora Uzdin, la 31 Decembrie 1907.

On. Conopan,
dir. executiv.

Iovan Spariosu,
cassar.

I. Spariosu,
contabil.

Direcțiunea. — Igazgatóság.

M. Bălan,

P. Spariosu,

I. Făra,

A. Sămanțiu,

D. Fizeșan,

V. Pula,

P. Giura,

G. Bosica

Esaminand conturile și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat în regulă bună. Ezen számlákat megvizsgáltuk és a fő- és mellék könyvekkel össze hasonlítva jó rendben és helyesnek találtuk.

Comitetul de supraveghiere. — A felügyelő Bizottság.

Gligor Bosica,

Pau Miclea,

Trăllă Bălan.